

«La situaziun ei semidada cumpletamein»

Gia il 2016 vegn ei a dar dameins lavur pils impressaris sursilvans

DA SUSI ROTHMUND / ANR

■ **Alla raduonza generala dils impressaris dalla secziun Surselva ha il president, Daniel Blumenthal, discurren d'in bien onn da lavur 2014. Igl onn vargau temevan ils impressaris da sentir las consequenzas dil stop da secundas habitaziuns gia uonn, els ein denton aunc bein occupai culla construcziun dallas davosas habitaziuns secundaras. L'uter onn ston ils impressaris dalla Surselva denton quintar cun in bionton pli pauc lavur.** Ord vesta dalla Regiun Surselva ha Daniel Blumenthal constatata ch'igl onn vargau ei staus in onn cun in volumen da lavur legreviel. Dallas consequenzas dil stop da secundas habitaziuns hagien ins aunc sentiu pauc ni nuot. La reserva da lavur digl onn precedent, ils tscheins bass e las investiziuns constantas dil cantun Grischnun e dil maun public hagien susteniu quella situaziun legreviela. Era uonn vesi ei ora meglier che spitgau. Ch'ei dat l'uter onn dameins lavur pils impressaris da construcziun en Surselva ei denton evident. «En nossas vischnauncas vegn ei strusch pli construuiu casas», ha Daniel Blumenthal constatata. Quei vesien ins clar e bein sch'ins persequiteschi las lubientschas da baghegiar el Fegl official dalla Surselva. Sco gia ils onns avon ha Daniel Blumenthal stuiu constatata ch'ils gudogns seigien aunc adina buca cuntenteivels. «Ils prezzis bass d'offertas prendan tier e per nossa bransch vegn il contuorn social da di tier di menders.» Ils impressaris fetschienen quitaus pils fideivels e diligents employai,

«Avon casa vegn ei buca pli a dar avunda lavur l'uter onn pils impressaris dalla Surselva», declara Daniel Blumenthal, il president dils impressaris dalla secziun Surselva.

FOTO S. ROTHMUND

perquei seigi ei capeivel e legitim ch'ei sproviend da survegnir avunda lavur ed occupaziun.

Ei dat buca pli lavur avunda avon casa

«La situaziun ei semidada cumpletamein», ha Daniel Blumenthal declarau en in discuors cun l'Agentura da novitads rumantscha. Ei ha pli pauca lavur e con-

sequentamein vegn il squetsch da concurrenza pli e pli grond. «Nus impressaris stuein mirar per lavur ed igl ei necessari da s'orientar da niev», ha il meinafatschenta dall'interpresa Valaulta Berni SA a Rueun constatata. La lavur avon casa vegni buca pli a tonscher e perquei vegnen ei a stuer s'orientar anovians, gest aschia sco auters impressaris vegnen in Surselva.

48,7 milliuns per vias, punts e tunnels

El sector dalla construcziun bassa ein las investiziuns dil cantun Grischnun impurtontas per las activitads. «Il maun public ei in donatur da lavur fideivel per nus impressaris e cun el savein nur era quintar a liunga vesta», ha il president dalla secziun puntuau. Gest ella situaziun actuala ei igl agid dil cantun, respectivamein digl uffeci da construcziun bassa zun beinvegnius. Sco *Reto Knuchel* ha declarau investescha il cantun uonn 48,7 milliuns francs en vias, punts e tunnels en Surselva. Il niev inschignier dil cantun entscheiva siu pensum cun l'entschatta avrel e gjavischa da continuar la buna collaboraziun dil cantun e dils impressari. Il budget dil 2015 per la construcziun bassa ed il manteniment da vias, punts e tunnels egl entir cantun munta a 224,4 milliuns francs. Ins astgi pretender che la regiun Surselva seigi survida bein culla cumpart da 48,7 milliuns francs.

Svilup dramatic

Dad in svilup dramatic ha Daniel Blumenthal discurren in connex cul diember d'emprendists da miradur. Igl onn vargau havevan las firmas sursilvanas aunc 35 emprendists, actualmeins sulet 17. Cun actualmeins quater annunzias pigl onn proxim ein las aspectativas pauc empermentatas. La finamira seigi perquei da survegnir 10 emprendists da miradur ch'entscheivien uonn. Ils davos onns seigien ei stai puppergnai ed hagien giu massa emprendists en cumparegliaziun cun autras regiuns, ussa stettien ei

denton avon ina nova sfida. La digren d'emprendists fetschi grondas quitaus, oravontur era alla scola professionala a Glion. Tiels scrinaris ed en auters mistrengs vesi ei buc ora bia meglier e sch'il diember d'emprendists en Surselva sereuceschi aschia vinavon vegni quei ad haver nauschas consequenzas per la scola professionala a Glion. Perquei ha il president gjavischau da tuts impressaris d'intensivar las breigias e d'empruar da recrutar novs emprendists.

Novas structurass

La raduonza dalla secziun Surselva dils impressaris a Vella ei stada ina dallas davosas en quella fuorma. Tier la Societad grischuna dils impressaris constructurs (SGIC) vegn ei a dar novas structurass. Las secziuns vegnan a vegnir sliagadas e partidas da niev ellas quater regiuns Grischnun dil sid, Grischnun dil nord, Grischnun central e Surselva. Cuntrari allas regiuns politicas s'auda Flem en quei grau tier la Surselva. Mintga regiun ha allura dus delegai tier la SGIC. La secziun Surselva duei vegnir sliagada uonn a caschun d'ina raduonza extraordinaria. La suprastanza dalla secziun Surselva ei vegnida reeligida en globo per il temps tochen che las novas structurass van en vigor. Sco Daniel Blumenthal ha declarau ein il gjavisch ed il squetsch per quella midada oravontur vegni dallas autras secziuns: «Nossa secziun ha adina funcziunau fetg bein e da nus anora havess ins buca stuiu far quei pass.» Tuttina ein tus presents stai cuntents culla midada da structurass.

Cazzolas spargnudas cun telecamond

Schluein mida cumplet sia illuminaziun publica sin LED

■ **(anr/abc) La raduonza ha dau «glisch verda» el ver senn dil plaid: Vendergis sera ha la raduonza communal approbau il project d'illuminaziun publica che la suprastanza ha presentau. Cun quei ei Schluein l'emprema vischnaunca che mida sia entira reit da cazzolas da via sil niev sistem E-Safe. Las 85 cazzolas communichechan ina cun l'otra, s'envidan e se-stezzan tenor basegns.** Il project ei innovativ. Ell'entira Svizra seigien numerusas vischnauncas vidlunder da midar lur illuminaziun publica sil niev sistem cun LED. Quei han ins saviu leger el messadi che la suprastanza communal ha publicau avon treis jamnas. Ils da Schluein ha priu notizia dallas quater cazzolas da muster che l'interpresa Repower ha installau margis vargau. Quellas vegnan a remplazzar aunc uonn las cazzolas veglias rodundas culla fuorma da buliu e cun pers da cazzola d'argien viv. Per realisar quei project ha la raduonza communal approbau la damonda da credit da 230 000 francs. Vendergis sera ha la suprastanza communal presentau il project. En sia presentaziun ha ella motivau ch'il pass seigi responsabels ord vesta finanziaria. Buc il davos sappien ins spargnar el futur rodund 85 pertschien cuosts d'electricitad. La suprastanza ei dil meini che quella caussa porti ina plivalur, tonpli che l'investiziun sappi vegnir finanziada senza problems. Ei seigi ina contribuziun pigl ambient ed il niev sistem caschuni dameins cuosts da manteniment.

Manipulabel e drizzabel cul tablet

En connex cull'effizienz d'energia e tenor ina statistica dalla proveditura Repower figurava la vischnaunca da Schluein entochen ussa sil tierz davos plaz. El futur vegn ella ad esser sin in dils emprends. *Fidel Lutz*, referendari tier la Re-

power, ha assistiu alla suprastanza communal da Schluein enten elaborar quei project. Sco quei ch'el conferma all'anr sin damonda ei Schluein l'emprema vischnaunca che mida cumplet sil niev «E-Safe-System». Ei setracta da cazzolas da via che communichechan ina cun l'otra. La Repower vegn ad installar a Schluein 85 cazzolas, da quei 17 en loghens novs. Tuttas cazzolas ein colligadas ina cun l'otra, tuttina sa mintgina

vegnir manipulada individualmeins. «Ins numna quei pilotadi intelligent», declara Fidel Lutz. Cul tablet ch'ei applicabels cun in plaid da clav sa el direger da mintga liug pusseivel mintga singula dallas 85 cazzolas. El vegn a saver drizzar il volumen dalla glisch, il cuoz, envidar ni stizzar. Sch'ina tschorva memoria fetg sa el curreger quei. Mintga lartarna duei glischar el dretg liug ed el dretg mument.

Dacuort ha la Repower installau quater cazzolas da muster ella Via Mulinas a Schluein. Ussa sa il project vegnir realisau sur l'entira vischnaunca.

FOTO A. BEELI

■ ARTG PERSONAL

Gratulaziun a Schluein: Oz, ils 30 da mars 2015 ha *Gion Cavetty* motiv da far fiasta. El cumpletescha ils 70. Gion ei staus scolast a Falera, Sagogn ed en siu vitg natal Schluein. In triep onns ha el era administrau la Banca Raiffeisen a Sagogn. Biars onns ei il giubilar s'engaschaus per la cultura e pil sport. Il Chor mischedau da Schluein ha el fundau e dirigiu durant 30 onns. Lu ein era il Chor viril da Sagogn, il cant da scola sco era l'Uniu sportiva da Schluein stai fetg a cor ad el. Suenter sia pensiu ha el scu-vretg in'otra pissiun, numnadamein il dar golf. El ha gia priu neunavon ils bastuns ed entschiet a far las rundas silla piazza da golf Sagogn-Schluein. Cordiala gratulaziun al giubilar, ina biala fiasta, ina buna stagiun da golf ed ils megliers auguris pil futur.

reclama

CUVÉE
JEAN-GEORGES
DAS BESTE AUS DEM APFEL

Apfelschaumwein, das ideale Apérogetränk. Köstlich im Geschmack, mit wenig Alkohol (7% vol).

Erhältlich im Getränkehandel und bei Coop Ostschweiz.

Tradition seit 1895 **MÖHL**
Mosterei Möhl AG, 9320 Arbon **Apfelsäfte**